

Saltojo karo prasmė ir priežastys

KODĖL ŠI KARĄ VADINA-
ME ŠALTUOJU, O NE
KARŠTUOJU?

Kol frontuose žibčiojo bombų sukelti gaisrai, kol puikius miestus rijo ugniniai liežuviai ir dangų raižė tūkstančiai bombonešų, tol karas buvo vadinamas karštuoju. Tuomet ištikrųjų ugnyje daugiausia žuvo ir miestai, ir kaimai, ir žmonės. Karštas karas pasibaigė 1945 m. Jo prisiminimai palengva jau žengia į istorijos apdulkėjusius lapus. Karštajame kare iš vieno ir iš antro šono kariavo ir diktatūros, ir demokratijos, ir pusiau — demokratijos. Karo tikslai ir ideologijos susijaukė į tokį nuostabią chaotišką mišinį, į tokią minčių anarchiją, kokios pasaulis dar niekad nėra matęs.

Nuo 1945 m. pavasarį visoje Vidurinėje Europoje, nuo Suomijos lankos iki Adrijos jūrų, jau penkerius metus siaučia šaltas karas. Šiame kare nebėra tikslų ir ideologijų chaoso. Už laisvojo žmogaus teises, už demokratinę santvarkę, už laisvą pasaulį čia kovoja bent šešiolika tautų, mažų ir vidutinių: estai, latviai, lietuviai, gudai, ukrainiečiai, lenkai, slovakai, čekai, vengrai, rumunai, kroatai, slovenai, serbai, bulgarai, graikai ir albanai. Visi kartu jie sudaro apie 150 milijonų, kurių tik labai maža dalis (gal būt pusė procento) teturi kokią menkutinę ginklą: šautuvą ar revolverį. Jų priešas nelyginti galingas. Jis atėjo iš Rytų ir atnešė Europai savo naujausios "civilizacijos" padarus, kaip milijoninės vergų stovyklos, nauji kankinimų prietaisai, spiečiai šnipų ir kolektyviniai ūkiai. Šaltajame kare kariuoja laisvieji žmonės prieš sovietizmą. Vakarų Europa ir Amerika iki 1947 m. šaltajame kare visai nedalyvavo, o dabar dar tebesiginčija apie tai, padėti ar nepadėti Vidurinei Europai laisvę atgauti.

Amerikos nuolatinius ginčus su Rusija negalima lyginti su saltojo karo baise-nybėmis. Diplomatinuose ginčiuose žmonės juk nevargsta, skurde neskęsta ir gyvybės aukų neduoda. Šaltajame gi kare kas metai vidutiniškai apie pusantro milijono gerai atrinktų žmonių miršta, ir tai ilgose ir skaudžiose kančiose ji miršta, ne tai, kaip, paprastuose mūsų laukuose. Su ginklu kovojančių partizanų dar gan daug Ukrainoje ir Lietuvoje, kitur labai maža, nes ginklų gauti labai sunku. Sovietų vergijai ir šovinistiniams rusų nacizmui priešinasi beveik visi 150 milijonų kolonijalių kraštų, bet pasipriešinimas šalta sunkiai apčiuo-

KALBOS, PASAKYTOS VASARIO 16-SIOS MINĖJIME PITTSBURGHE, SAN-
TRAUKA

Prof. K. Pakšto

piamu pasyviu būdu. Prieš labiausia atspariausias tautas, gyvenančias arčiau Rusijos, rusai atkreipė savo baisiausia ginklą—genocidą—t. y. masinį tautų naikinimą. Genocidu jau tapo visai išnaikintos penkios mažos tautos: Krymo totoriai, Volgos vokiečiai, čečenai — ingušai, karačajai ir kalmukai, viso apie 4 milijonus nekaltų žmonių. Dabar genocidas atkreiptas prieš tris Baltijos tautas prieš Vakarinę Ukrainą ir Vakarinę Gudiją. Vokiečių naciai bandė tautas išnaikinti karsčio, ugnies pagelba. Bet krematorijumai ir žibalas kainuoja nemaža pinigų. Tai Proletarų Imperija pritaikė tam tikrai šaltį ir badą. Tai nieko nekainuojanti, o net gi pelninga genocido priemonė. Sovietai prieš vergo mirtį ištraukia iš jo vidutiniškai apie 1,600 rublių gryno metinio pelno. Visos vergų stovyklos turi apie 15 milijonų vergų, parinktų iš tokių sluoksnių, kurie vis dar neatsisako svajoti apie laisvę ir savo svajones kai kada garsiai pasako. Teroro ekonominė funkcija Sovietų valdovams atneša per metus apie 24 milijonus rublių gryno pelno ir palieka snieguose kas met apie pusantro milijono sušalusių lavonų. Tai štai dėlko šis karas vadinamas šaltuoju.

Sovietų valdovų akimis žiūrint šie likviduoti nėra nei žmonės, jie tik "pasitęšus ir liaudies priešai". Painformuoto pasaulio akimis, tie milijonai kankinių yra europinės kultūros vertingiausias kūrėjai, kurių tarpe yra milijonai pažangusių ūkininkų ir darbininkų, ir daug tūkstančių rašytojų, artistų, profesorių,

dvasiškių ir kitokių proto darbininkų.

Kalbant apie Vidurinę Europą, gi ypatingai apie Baltijos valstybes ir apie Ukrainą, tai čia saltojo karo metu žmonių daugiau žūsta negu per karštąjį karą. Saltojo karo pabaigą sunku numatyti: jis tol tęsis, kol gyvuos nacionalistinis rusų sovietizmas Karštasis karas trunktų, paprastai tik keletą metų. Todėl laisvasis pasaulis tegu nesistebi, kad visoje Vidurinėje Europoje šešiolika tautų baisiai nekenčia saltojo karo, laukia karštojo karo, kurs užbaigtų visus karus bent kelioms kartoms. Šaltasai karas tai Europos kultūros kapinynas... O vis dėlto jis kariuojamas, nes Sovietai savu noru ir ideologiniais išrovakiniais primetė Europai šį karą: Vidurinėje Europoje niekas negalės jo išvengti, jeigu nesugebes pabėgti per Geležinę Uždangą į laisvą pasaulį.

SVARBIAUSIOS SOVIETIZMUI PASIPRIEŠINIMO
PRIEŽASTYS

1. Europiečiai labiausia bijo ir nekenčia vergų stovyklų; jie prisibijo, kad antrojo Lincoino šiuo metu Amerikoje gal ir nėra. Tai kas gi paskelbs karą prieš vergiją ir už laisvojo žmogaus teises?

2. Europiečiams nepakenčiama nacionalistinė Byzantino — Mongoliškoji rusų civilizacija, kurioj žmogus nustoja visų teisių ir pasidaro pigesnis už menką gyvulį.

3. Trys Baltijos valstybės keleriopai bijo rusų dėl nepaprastai žemo gyvenimo standarto ir maisto stokos, kas sutrumpina baltiečių gyvenimą (life expectancy) bent dešimčia metų.

4. Geležinė Uždanga labai pavojinga ne vien materialiniu požiūriu, bet gal dar labiau pavojinga kultūriniu požiūriu. Iš Neprik. Lietuvos tolimą užsienį kas met aplankydavo apie 20,000 lietuvių: studentų, turistų, pir-

klių ir artistų. Per tai lietuvių kultūra kasmet darėsi turtingesnė, idomesnė ir puošni.

5. Trys Baltijos Valstybės, Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija turi aukštą Vakarų kultūrą, pagrįsta vakarietiška krikščionyste, kurios orientališkas ateizmas niekuomet netoleruos. Tarp jų nuolatiniškas šaltas karas neišvengiamas.

IN THE NAME AND BY AUTHORITY OF THE
COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA

GOVERNOR'S OFFICE
HARRISBURG, PA.

PROCLAMATION

REPUBLIC OF LITHUANIA DAY
FEBRUARY 16, 1950

In conformity with the doctrine of the right of self — determination guaranteed by democratic freedom — loving peoples, the Council of Lithuania, on February 16, 1918, formally declared Lithuania to be free and independent.

Twenty-two years later, the Republic of Lithuania was absorbed by the occupying State and today no longer exists as a free nation. Thus, it is that Americans of Lithuanian Descent will celebrate the Republic of Lithuania Day with the hope that their independent homeland will some day be restored to her rightful free and independent place among the nations of the earth.

Pennsylvania is proud of its many citizens of Lithuanian ancestry, and join with them in the celebration of their anniversary of independence.

THEREFORE, I, James H. Duff, Governor of the Commonwealth of Pennsylvania, do hereby proclaim Thursday, February 16, 1950, as Republic of Lithuania Day.

FURTHERMORE, I call upon the citizens of Pennsylvania to give proper recognition to this important anniversary and to join in such exercises as may be appropriate for its observance.

GIVEN under my hand and the Great Seal of the State, at the City of Harrisburg, this ninth day of February, in the year of our Lord one thousand nine hundred and fifty, and of the Commonwealth the one hundred and seventy-fourth.

James H. Duff

Šią proklamaciją išrūpino energingas ir žinomas Pittsburgho veikėjas Charles K. Pikiel. (Red.)

METINIS "LIETUVIŲ ŽINIŲ" VAJUS

prasideda VASARIO (FEBRUARY) 22 DIENĄ ir tęsis du mėnesius iki BALANDŽIO (APRIL) 23 DIENOS, 1950 METŲ. Baigsis metiniu "L. Ž." parengimu.

Visus mūsų laikraščio skaitytojus, rėmėjus ir draugus maloniai prašome prisidėti prie pasekmingesnio šio vajuos pravedimo.

Dėkime visas pastangas, kad "Lietuvių Žinių" skaitytojų skaičius bent dvigubai padidėtų. Tik mūsų visų darbu ir parama šis laikraštis taps tikrai tobulas turinio ir formos atžvilgiu.

Kiekvienas, kuris, šio vajuos metu, suras 5 naujus skaitytojus, gaus dovanai "Lietuvių Žinias" vieniesi metams ir gražią dovaną.

Stokime visi kaip vienas į šį kilnų lietuviškos patriotinės spaudos platinimo vaju!

Malonūs "L.Ž." skaitytojai

Jums nebe naujiena, kad "Lietuvių Žinios" yra mėgstamiausias Lietuvos žurnalas. Ši mūsų laikraštis, padėjęs karūją pa-remkėte nors nedidelį metinį auką. Jūs sunkiai uždirbtas pinigas nebus veltui numestas, nes jūs statote savo tautai kultūros paminklą, kuris liudys dabartinės lietuvių kartos duosumą ir pasiaukojimą savo kenčiančios tautos išpirkimui iš žiaurios maskolių vergijos.

Patriotas lietuvis žino,

PAMALDOS IR PAMINKLAS LIETUVAI KRISTAUS SUKLUPIMO VIETOVĖJE

Jeruzalė (LAIC) — Kristaus Kryžiaus Kelio trečioje stotyje — kur Kristus buvo suklupęs Savo kryžių benešdamas — aukščiau altoriaus pastatyta ir pašventinta statula. Statula vaizduoja Kristų parkritusį po sunkia kryžiaus našta. Ji pastatyta ant akmens, ant kurio iškalti šie reikšmingi žodžiai:

kad neužtenka pačiam mūsų laikraštį skaityti, bet reikia paraginti kaimyną, draugą, pažįstamą, kad ir jie skaitytų. **TODĖL MALONIAI PRAŠOME VISUS SKAITYTOJUS, KAD ŠIO VAJAUŠ PROGA SURASTUMĖTE BENT VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ. TIK REIKIA GERO NORO, O NE BUS SUNKU JI RASTI. TOKIU BŪDU, VISIEMS DALYVAUJANT VAJUJE, TIKRAI JIS BUS PASEKMINGAS.**

"Lietuvių Žinių" vajuos tikslas

Visi žinote, kad spaudos išlaikymas yra begaliniai brangus. Be to, dar trūksta įvairių mašinų, raižių ir kitokių reikmenų, kad laikraštis būtų tikrai gražus ir tobulas. Atsiminkite, kad lietuviško laikraščio išlaikymas Amerikoje neduoda jokio pelno, bet mums jis yra reikalingas ir mes dirbame su pasiaukojimu dėl mūsų brangios Lietuvos. Ši mūsų laikraštis, padėjęs karūją pa-remkėte nors nedidelį metinį auką. Jūs sunkiai uždirbtas pinigas nebus veltui numestas, nes jūs statote savo tautai kultūros paminklą, kuris liudys dabartinės lietuvių kartos duosumą ir pasiaukojimą savo kenčiančios tautos išpirkimui iš žiaurios maskolių vergijos.

pirmoje eilėje "1940-1950", antroje eilėje — "Jėzau! Gelbėk Lietuvą!", trečioje eilėje — "1950 m. sausio 22 d."

Tai pirmas reikšmingas šio Jubiliejinių Metų įvykis, susijęs su Lietuvos martirologijos dešimtmečiu. Paminklą iš svetur atsisvežė ir padovanojo kenčiančios Lietuvos sūnus, bolševikų kaliniai ir ištremtas, vėliau išsilaisvinęs iš vergijos — LAIC korespondentas. Jisai atsisvežė šį paminklą į Šventąją Žemę ir jį padovanojo šiais sumetimais: "Kadangi gyvenu laisvuose kraštuose ir turiu progą lankyti Jeruzalę, tai paliksiu čia simbolinį paminklą kenčiančių lietuvių katalikų vardu ir išklausysiu Šv. Mišių, paaukotų Lietuvai ir visiems lietuviams katalikams, kurie šiandien vargsta kalėjimuose Lietuvoje ir Sibiro taigose".

Šia proga, mūsų korespondentas praneša, kad atsiranda nepaprasta aplinkuma sukurti ten lietuvišką įstai-gą, kur vėliau iš išlaisvintos Lietuvos galėtų lankyti ir gyventi kunigai, mokslininkai ir pilgrimai.

Vasario 16-tosios minėjimo Pittsburghe proga Lietuvių Filiečių klube įvykusios vakarienės dalis svečių. Jų tarpe prof. M. Briška su ponis, prof. K. Pakštas ir Kun. Vie-nybės apskr. pirm. kun. J. Mielus

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Laidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEEmlock 1-3121

Jungt. Valstybėse metams.....\$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui.....1.50
Užsieny metams.....4.00
Užsieny pusmečiui.....2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimo
Advertising rates on application

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEEmlock 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year.....\$3.00
In U. S. A., six months.....1.50
Other countries, one year.....4.00
Other countries, six months.....2.00

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

"PAGELTĘ MEDŽIAI"

LAISVĖS DOVANA

Palyginkime totalitarinę visuomenę su laisva ir demokratine. Buvo įsagaljęs isitikinimas, kad totalitarizmas, t. y., komunizmas, nacizmas, fašizmas, užtikrins tautoms socialinę ir ekonominę gerovę. Nieko panašaus. Demokratija bent suteikė tautoms laisvę, komunizmas gi nuvedė į vergiją ir skurdą.

Daugelis neišmintingų socialinių ir politinių reformos architektų glostė ideją sujungti totalitarizmą su demokratija. Ši yra tikra kvailybė ir gana pavojinga. Laisvė ir despotizmas yra dvi priešingybės. Negalima abiem tuo pačiu laiku tarnauti. Tad yra klaidinga tvirtinti, kaip kad sako komunistai, kad totalitariniai režimai atneštų ekonominę gerovę. Bet mes žinome, kad tautos, netekusios teisių ir laisvės, gyvena vien skurde.

Gyvenimo realybė parodė, kad laisvės kraštuose ekonominis gyvenimas daug geresnis. Taip vadinamuose komunistų "rojuose" atlyginimas žemiausias, darbo valandos ilgiausias, priverčiamas darbas plačiai praktikuojamas. Visa jų ekonomija yra militarinė vergija, kurioje tauta apnuoginama iki kaulo.

Laisvė ir ekonomija yra du neatskiriami dalykai. Gerovė yra laisvės dovana. Socialinis teisingumas, ekonominė pažanga ir politinė laisvė eina žingsnis į žingsnį.

IŠDAVIKAI UOSTE

Jei į karą žiūrime platesne prasme, negu paprastas ginklų konfliktas, ir pilniau išniriant Kominformo aktyvumą, turime prieiti išvados, kad Rusija jau kariauja prieš Ameriką. Šis karas yra prieš vakarų civilizaciją. Šiam karą taip vadinama World Federation of Trade Unions ir Kominformas su visomis savo slaptomis agentūromis yra pirmutiniai priešai. Jie paruošia kelią ginkluotam Sovietų puolimui.

Amerikos tauta, kaip ir irantai pažvelgę į šį pavojų Sovietų komisarai pasirinko didžiulius demokratinių tautų uostus, kuriuose geriausia įsistiprinti ir iš kurių penktosios kolonos gali geriau veikti. Užtat W.F.T.U. įsteigė ypatingą laivyno departamentą, tikslu varyti sabotažą prieš demokratų planuojamą apsiginimą.

Rusijos komunistai jau seniai sabotuoja Prancūzijos uostuose, sulaikydami siunčiamus Amerikos ginklus vakarų Europai. Buvo sugauti Cherbourgo ir St. Nazaire uostuose. Prancūzai darbininkai nepasidavė šioms Maskvos kriminalistams.

PAVOJUS NAMUOSE

National Maritime Union, vadovaujama energingo ir drąsaus prezidento Joseph Curran, pradėjo nuodugnai apvalyti laivus nuo komunistinių ir totalitarinių elementų. Generaliniame posėdyje tarp karininkų ir tarnautojų, unija išpareigojo ginti Ameriką "nuo kiekvieno priešo ir nuo Sovietų Sąjungos", ir "visiškai išrauti komunistus ir jų filosofiją iš unijos". Buvo priimtas ir kitas nutarimas: neišleisti unijon tų, kurie priklauso nacių, fašistų ar komunistų organizacijoms. Pirmas pasiūlymas buvo priimtas 15,279 balsais prieš 2,273 ir antras 15,064 balsais prieš 3,362.

Visa tai yra suraminantis dalykas. Bet kad atsirado 2,273 balsai prieš Amerikos apgynimą nuo priešų, yra begaliniai simptomatinis ir pasibašėtinasis reiškinys. Turėtų pažadinti visus demokratinius darbininkus ir visas unijas, primenant, kad jų namuose yra komunistiniai kirmilai, ir jie yra įsibrovę į strategines J.A.V. ekonomijos sekcijas. Daugiau dviejų tūkstančių žmonių gengė atsisakanti tarnauti savo kraštui ir statanti Sovietų Rusiją aukščiausiai demokratinės Amerikos yra kažkas išdavikiško ir pasikėsinančio. Tad visų yra skubi pareiga stoti į darbą prieš išdavikus komunistus.

International Confederation of Free Trade Unions, kaip tik seneniai įsteigta, drauge su International Transport Workers Federation turi išpareigoti dėl žmonijos laisvės ir visuotinės taikos iššluoti iš laivų, jūros krantų ir uostų visus išdavikus.

IZRAELIS JERUZALĖJE

Izraelitai per savo Knesset ar parlamentą paskelbė Jeruzalę Izraelio sostine.

Ši proklamacija reiškia antausį Jungtinių Tautų Sąjungai, kuri 1949 m. gruodžio 6 d. pasisakė 35 balsais prieš 13 už Šventojo Miesto sutarptautinimą. Ką dabar darys ji? Nėdiskuosime apie žydų sugrįžimą į jų senąją tėvynę, Palestiną. Žydai yra Abraomo ainiai, jų vardas paėmęs nuo šeštojo Abraomo ainiaus, vadinamo Ebor. Jokūbą, Izaoko sūnų, Angelas pavadino Izraeliu. Ir nuo tada žydai buvo vadinami izraelitais.

Daug kartų ilgai galvojau apie šių dienų katalikus ir jų pavojingus nukrypimus, ypač apie moderniškąjį sekuliarizmą (sekuliaristai yra tie, kurie mano, kad jaunimo auklėjimas ir kitoks visuomeninis veikimas gali mas be religinio elemento) ir neo-pagonizmą (modernišką stambeldybę: gamtos gilių garbinimas ir žmogaus sudievinimas).

Daug patriotinių Arlekinų (18-to amžiaus komediančiai) esu sutikęs, kitaip sakant, simuliuojančių katalikų.

Man patinka kalbėti aiškiai. Aiškiai, aiškiai, pilnoje šviesoje, neatsižvelgiant į jokią kritiką ar nepatikimą. Jau per daug lengvapėdiškai žiūrima į katalikybę, daugelis nebesupranta jos esmės.

Jau per daug skaudu darosi, matant katalikybės išstatymą sarkazmui, jos valkiojimą be pagarbos. Ši yra žalvarinė komunistų ir ateistų veidmanystė, kuriai suvedžioti katalikai pritaria ir aklai juos seka. Čia slepiasi Katono moralė, jų religinė duklė. Tai ipokrizija, ter-

Rašo B. MIJALAUSKAS

Šianti amžinias vertybes. Kiekvieno ištinusio kataliko yra švent pareiga patiekti balsą ir žčiaupti klaidingiems pransams burna.

Gana su pu. au tikinčiais. Gana ir su bakiniais katalikais. Katalikas privalo būti išmintinga: žmogus, gyvenantis Evargelijos šviesoje, kuri yra išinčių išmintis. Katalika turi išgyti autonomiją kultūroj ir gyvenime; būti charakterio asmenybe; padėti į šalį retoriškai; apsispreist; visada turėti aiškia pozicija; nebūti svyruojančia nerdre, bet tikėti tvirtai, dogmatiškai; nebūti apkiautusiu, sustingusiu, tinginiu; neseiti strauso pažydzdriu dorovės ar religijos pavojuje; išitkinti, kad socialinė politika be Dievo neišilalkys ir užtat yra reikalinga drąsiai išieiti ir padėti naujus pamatus ant nepalaužiamų mūsų taikos idejų; savo įsitikinimus su degančiu pasididžiavimu išitiesti visuomenėje kaip radijo antena, kad viska galėtum girdukti. Tai ipokrizija, ter-

Šie žodžiai nepatiks svyruojančio tipo katalikams, kurie lengvai parduoda, kurie visiems pataikauja. Jie norėtų vardan šventos ramybės išieikvoti visą dvasinį Bažnyčios turtą, nutyliėti, o kartais ir bučiuoti tą rykštę, kuri juos plaka; arba dar geriau prisidėti prie apgaulingų priešų ir su jais grauti krikščioniškąją moralę.

Mums reikia sąžiningų katalikų. Per daug turime gražių, didingų ir net dieviškų teorijų, bet mes pasigendame autentiškų katalikų. Vesti prie dorovės reiška sukrikščionyti, bet šis darbas negali būti pavestas neaiškiems elementams, nors ir labai palankiems katalikybei.

Gana būti vergais, išieikme ir saulės šviesa, į gryną orą, pasisakydami kas esą. Nebūkime panašūs į pageltusius medžius, augančius dulkėtame be saulės ore.

Jeį yra sveikas jaunimas, tai tik katalikiškas. Daugeilis norėtų juos uždaryti zakrastijoje, nes jų gyvumas ir veikumas jiems per daug pavojingas.

KUN DR. J. B. KONČIUS, BALFO pirmininkas už didelius nuopelnus lietuviųbei ir katalikybei J. E. Kauno Arkivyskupo pakeltas į garbės kanaaninkus.

EUTANAZIJA IR PANEIGIMAS DIEVO TEISIŲ

Prieš kurį laiką amerikų, bet ir kitas valstybes sujungino Dr. Sanderio įvykdyta žmogžudystė "iš pasigailėjimo". Šis įvykis sukėlė tam tikrų problemų, kurios jau gana ilgai sprendžiamos. Iš to todėl suprantamas plačiųjų sluosnių tuo klausimu susidomėjimas.

Šį klausimą ypač kelia sutanazijos (žudymo iš pasigailėjimo) draugija ir jos šalininkai, reikalaudami eutanazijos legalizavimo. Jų nuomone toks veiksmas yra netik nežudymas, bet geras darbas, atliktas su gera intencija — "iš pasigailėjimo".

Tačiau iš tikrųjų ši svarbi problema nėra taip lengvai išsprendžiama.

Visų pirmiausia eutanazijos aktas savo esme nesiderina su gydytojo profesija. Gydytojas yra pašauktas gydyti, o ne žudyti. Tai jau suprato ir antikinių laikų žmonija. Gydytojų priesaika sako, jog jie turi stengtis visomis jėgomis ir galimomis priemonėmis žmonių gyvybę gelbėti. "Pasigailėjimo" aktas formaliai yra žudymas ir niekas kitas.

Antras svarbus dalykas — žudymo aktu susijusios įvairios problemos. Reikia atsiminti, jog dažnai ilgai sergančio ligonio artimieji daug nesipriešintų tokiam nužudymui. Arba kokia "neišgydoma" liga apsirgęs ligonis, rytoj gali būti išgydytas. Nieko nepasako, pagaliau, ir pačio ligonio prašymas sutrumpinti gyvenimą. Dažnas ligonis tai daro ne apgalvojęs, bet tamsių minčių ar nusivylimo prislėgtas. Tuo tarpu kitą dieną jis savo prašymą griežtai atmetęs. Tas jo mirties noras mažai kuo skiriasi, nuo kitų neruošytų ligonių užgaidų. Pagaliau kokiomis akimis ligonis žiūrėtų į savo gydytoją, kurįs pats savo rankomis

soje kančia nėra beprasmė, bet giliai prasminga žmogaus gyvenimo dalis, laisvos valios įtakoje tobulinanti ar smukdanti asmenybė.

— — —

Žudymo iš pasigailėjimo problema šiandien jau yra antros eilės sensacija. Tąbūtų "pasigailėjęs" bent pussimčio tokių, kaip jis.

— — —

Šie samprotavimai kyla iš žmoniškos gyvenimo praktikos. Tačiau žudymą iš "pasigailėjimo draudžia ir Dievas, kuriam tik vienam, kaip Tvėrėjui priklauso ir žmogaus gyvybės išminties klausimas. Katalikų Bažnyčia minėto įvykio proga pakartotojo savo griežtą nusistatymą prieš eutanaziją ir patiekė visą eilę motyvų. Pravaratų paminėti čia tik vieną — kančios problema. Žudymo šalininkai ligonio kančias laiko beprasmėmis, todėl jie žudydami ir taria darą gerą darbą. Kristaus mokslo šviečiau iš tikrųjų tai yra ir antros eilės problema. Po eutanazijos kauke slypi ne kas kita kaip troškimas paniekinti Dievo teises. Ryšium su eutanazijos įteisinimu daug kur pasigirdo balsų, kurie suktais išvedžiojamais pabrėžia, jog "Dievas tesitvarko danguje". Kiti gi ši reikalą taip svarsto, jog susidaro įspūdis, kad Dievo nėra nebuvo. Šiandieninė bedievybės kovoje prieš Bažnyčią nereikia suklysti ir manyti, jog tik Dievą keikiant ir puolant prieš jį kovojama Modernioji bedievybė pasirinko kitą metodą — Dievo ignoraciją. Dievo vardas nei bloga, nei gera, prasme neminimas, bet visose gyvenimo srityse vedama bedievyška Tvėrėjo teises paneigiant, linija. Nenuostabu, jog ir dėl žmogžudystės iš pasigailėjimo įteisinimą kovoja daugiausia bedieviai.

A. E.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" RĖMEJAI

Stereotipo feniui aukoji:
Mrs. A. Stanelis \$1.00
Šv. Jurgio parapijos tretininkės, Cleveland, Ohio \$2.00
Nuoširdus aciū

SOCIALINĖS SAŽINĖS BALSAS

Kiekvieno padoraus žmogaus sąžinė sako, kad sistematiškas prievartavimas ir socialinis kerštas yra neleistini; nes prievarta pažeidžia kitų teises ir pačius įstatymus, gimdydama ir ugdydama klasių neapykantą ir savotiškus troškima savo brolio mirties.

Taip lygiai smerktinas antikrikščioniškas egoizmas, užsidaras savinaudos kiaute, uždaras duris ir langus, kad negirdėtų šeimos tėvo nusiskundimo ir nematytų nekaltų vaikelių ar našlaicių ašarų.

Yra baisus prasikaltimas nužudyti pasiturintį broį, kad pasisavinus jo turtus, taip lygiai yra didelis pasižengimas palikti jį skurde.

Yra nesocialinis, nežmoniškas, nekrikščioniškas ir neleistinas dalykas sėti neapykantą ir terorą, išniekinti šventas darbo teises, sumaišant jas su politiniais išskaičiavimais.

Socialinės klasės yra galingos energijos teikėjos, kurios esame visi reikalingi, jų

atskyrimas yra pavojingas ir kenksmingas.

Užtat pasmerkiame komunistus, ieškančius darbo pergalės ant kapitalo kaip, geriau sakant, darbininkų laimėjimo ant kapitalistų laivonu.

Pasmerkiame aklus egoistus, norinčius išvyngti ekonominės krizės, ignoruojant dvasinę ir socialinę krizę, kuri vargina visą pasaulį. Atmetame vardan Kristaus ir Jo šventos Evangelijos klaidinančias nedoras doktrinas.

Visuomenė yra didelė šeima ir visi turime pareigą ir teisę bendradarbiauti, dirbti dėl savo ir bendros gerovės. Visi, turtuoliai ir vargšai,

turime šventas teises ir pareigas, kurios turi risti meilę teisingumui ir gailėstingumui, pasitikėjimo atstatymui tarp kapitalo ir darbo, tarp vargšų ir turtuolių, tarp darbo davejų ir darbininkų, tarp įvairių socialinių kategorijų, kad sudarius naują civilizaciją — darbo civilizaciją — ant dieviškų principų pagrindo, esančio Kristaus Evangelijoj: visi turime jausti atsakomybę.

Šitame atstatymo plane visi esame broliai ir darbininkai: fizinio ir intelektualinio veikimo darbininkai.

Taigi yra skubus reikalas pažadinti socialinę krikščionišką sąžinę visuomenės turtų administratoriuose.

"EGLUTĖ" SKELBIA RAŠINIŲ KONKURSA

Izraelitai sudarė vieną tautą su sostine Jeruzale iki Saliomono, karaliaus pranašo Dovydo sūnaus. Po Saliomono mirties dešimt tautelių atsiskyrė, sudarydamos atskirą karalių su sostine Samarija. Likusios Judo ir Benjamino tautelės pasivadino Judėjos karalija, o piliečiai žydais.

Kada pasaulis buvo pasineręs nepadorume ir stambeldybėje, žydai buvo vienintelė tauta, kuri išpažino ir garbino tikrąjį Dievą. Ši tauta buvo sveiku papročių ir laisva nuo vergijos. Tačiau amžių bėgyje suartėjant su kitomis tautomis palinko į stambeldybę, bet neilgam. Nelaimės juos atvedė į tiesų kelią.

Prieš Kristų žydai buvo dieviškų pažadų skleidėjai. Teofrastas, vienas iš garsiausių Aristotelio mokinių, pavadino žydus "gimusiaisiais filosofais".

Išrinktoji Dievo tauta skirta žmonijos išpirkimui, liko šėtono suvedžiota politiniu išdidumu ir pasipriešino Kristui Atpirkėjui. Panorėjo jį nužudyti, užsitraukdami baidą nelaimę: Jeruzalės sugriovimą ir tautos išklaidymą už tėvynės ribų.

Izraelis 19 amžių išbuvo tremtyje; tik dabar galėjo teisėtai sugrįžti į Palestiną. Ir štai jau pasipriešinimas Jungtinėms Tautoms.

Neatsargus žestas! Ne quid nimis — perspėdavo Terencijus. Niekados nereikia perdauginti!

Vaikų laikraštis Eglutė vasario (Nr. 2) numeryje skelbia rašinių konkursą. Geriausiai parašiusiems rašiniui tema "Tėvynė" skiriama 3 premijos pinigais, viso 30 dolerių.

Premijos bus skiriamos tik "Eglutės" prenumeratoriams. Tėvai, kurie dar ne užsakė savo vaikams "Eglutės", kviečiami paskubėti užsakyti ir duoti progą savo vaikams dalyvauti prasmingose lenktynėse.

Rašiny turi būti 1-2 "Eglutės" psl. didumo. Plačiau apie konkursą ir sąlygas pačioje "Eglutėje".

Neprenumeratoriai, siųsdami rašini konkursui gali kartu pridėti prenumeratą, ir jų rašiny bus svarstomas. Rašinių vertinimo komisija sudaro: 1. Dr. J. Leimonas, 2. Daumantas Čibas, Lietuvoje buv. vaikų laikr. "Vytury" redaktorius ir 3. "Eglutės" redaktorius.

Kitame Eglutės numery bus paskelbtas piešinių konkursas patiems jauniesiems "Eglutės" skaitytojams.

"Eglutės" adr.: Eglutė, 107 Concord St., Lawrence, Mass. (Met. prenumerata \$3.00).

Ateitininkų žurnalas "Ateitis" jau renkamas ir netrukus pasirodys jo pirmas amerikinis numeris.

JUOZAS GINIUS

Amžinoji vasario šešioliktosios prasnė

Švenčiame čia Vasario Šešioliktąjį toli nuo savo tėvynės, ir švenčiame šiandien šią laisvės dieną, kai mūsų tėvynę jau dešimtį metų slepia sunki vergija. Ir tačiau Vasario Šešioliktoji nepraranda savo prasmės nei dėl to, kad mes nebesame Lietuvoje, nei dėl to, kad ir pati Lietuva nebėra laisva. Lieka mums Vasario Šešioliktoji ir čia bei šiandien dvejopai prasminga. Primena ji mums, kad savo dvasia turime likti su mūsų tėvyne surišti net ir tada, kai nuo jos mus skiria milžiniški toliai. Ir lygiai ji mums primena, kad niekada negalima rankų nuleisti, nes kaip buvo mūsų tėvynei laisvė iškovota anomis dienomis, taip ji bus iškovota ir dabar. Tai ir yra dvejopa mums šiandien Vasario Šešioliktosios prasmė — **išpažinti mūsų meilę Lietuvai ir sustiprinti mumyse viltį jos laisvę.**

Primena mums Vasario Šešioliktoji, kad turime savo dvasia likti mūsų tėvynėje. Nenoriu tuo pasakyti, kad privalome tik savo mintyse Lietuvą atsiminti, kaip atsimename jos krašte praleistą jaunystę. Tai liktų tik bergždžias susigrądinimas. Greičiau noriu pasakyti, kad išlaikytume Lietuvą gyvą ir čia, toli nuo jos krašto. Gyva ne kaip nebegražinama praėitį, o kaip kasdieninę dabartį. Bet ar tai galima? Atrodo tai tik beprasmiški žodžiai, kol Lietuvos žodžiu mes manome tik aną kraštą, kurio dabar nebesiekti. Bet Lietuva visų pirma yra ne plika žemė, o gyvi žmonės. Nėra gi žmogus tik kūnas. Panašiai nėra ir Lietuva tik kraštas. Kaip žmogus visų pirma yra dvasinė siela, taip ir Lietuva visų pirma yra ne pats kraštas, o žmonės. Lietuva — tai mes visi. Lietuva — tai kiekvienas lietuvis. Ir šita prasme: visur, kur mes esame, ten lydi mus ir Lietuva. Visokeriopai lydi ji mus. Plaka ji mūsų lietuvišku krauju. Kalba ji mums kiekvienam lietuvišku žodžiu. Persunkia ji mus lietuvišku charakteriu. Supa ji mus lietuviškais papročiais. Gaivina jos dvasia mus lietuviška daina ir poezija, menu ir mokslu. Tai šita prasme ir sakiau: Lietuva yra visur, kur ir mes esame.

Ir galima būtų tik pridurti: galėjome tik nuo Lietuvos krašto atsitolti, bet, ir palikdami jos kraštą, iš pačios Lietuvos negalėjome pabėgti. Kaip negalima žmogui nuo savęs pačio pabėgti, taip negalima jam pabėgti ir nuo savosios tėvynės. Negalime ir mes pabėgti nuo Lietuvos, nes mes patys esame Lietuva. Motiniškai gaubia mus Lietuva ir nuo gimtojo jos krašto nutolusius. Net jei ir nebesidomėtume lietuviška meno bei minties kūryba, jei prisigerėtume svetimų papročiu, jei pagaliau užmirštume ir gimtąją tėvų kalbą, vistiek dar liksime lietuviai bent krauju ir charakteriu. Liks ši lietuvišką užuota, bet vistiek ji liks. Galime lietuvišką savybę užslopinti, bet visiškai ją iš mūsų kraujo ir dvasios išrauti, net ir norint, ne mūsų rankose. Kartą lietuviais gimę, kitais nepasidarysime. Liksime tokiais — net jei patys savęs nebežinotume.

Tai sakydamas žinoma, neužmirštu, kad tokia lietuvišką, kurią beludija tik kraujas, nieko verta. Tokia lietuvišką nebegyva. Tai lavoninė lietuvišką, kuri liudija tik

skaudų Lietuvos išdavimą svetimiems dievams. Be užtat ir manau, kad Vasario Šešioliktoji, primindama mumyse lietuvišką neišraunamumą, drauge turi perspėti: **nėra lietuvišką ir neišraunama, tačiau ji gali būti išduodama.** Ir kiek jau esame lietuvišką išdavę! Užtat kartais tiesiog nebedrįstame to nė užsiminti. Bet akių užmerkimas dar nieko nėra išgelbėjęs nuo pavojaus. Turime atvira regėti, kad pavojui atsispirtume, o ne tyliai ir patys nudūme lietuvišką išdavimo keliu.

Ir antra: atviromis akimis atsistojimas prieš ta nutautėjimo pavojų, kuriam mes save atidavėme pačiu gimtosios žemės palikimu, neturi betgi virsti desperacija nei dėl mūsų pačių, nei dėl Lietuvos. Nemanau, tiesa, kad būtų pragaištingas būtų ir desperatiškas rankų nuleidimas, kad, vistiek Lietuvai žuvus, nebelieka nieko kito, kaip tik prisitaikinti prie padėties. Tokiu samprotavimu kalbėtų tik Lietuvos išdavimo pagunda.

Ir nėra pagrindo nebetikėti Lietuvai. Nekartą mūsų tautą buvo besiaubias mirties šešėlis, tačiau kiekvieną kartą, kada ji buvo laidojama, lyg stebuklingai pakildavo ji iš karsto ir suklestėdavo ypatinga gyvybe. Taip bus ir dabar.

Imkime tik tryliktoją šimtmetį. Iš vakarų pradėjo mūsų žemes pulti vokiečių ordina, remiami visos krikščioniškosios Europos. Iš rytų į mūsų žemes smelkėsi gobšūs rusų kunigaikščiai. Ar nebuvo kritiška padėtis? Iš vakarų — organizuota vokiečių jėga, iš rytų — rusų chaos grėsmė. O patys lietuviai nebuvo dar net savo valstybės kaip reikiant baigę organizuoti. Ar neturėjo visa kalbėti, kad Lietuva bus užsmagta dar lopšyje, nė nespėjusi į istorijos viešumą išieiti? Ir tačiau organizacinė lietuviško valia ir prigimta didvyrinė narsa visus apskaičiavimus pavertė niekais. Ir užuot žuvusi, Lietuva anuo metu išaugo į pačią galingiausią Europos rytų valstybę.

Panašiai sunki padėtis buvo ir aštuonioliktosio šimtmečio gale. Kraštas padalintas tarp dviejų milžinų — rusų ir prūsų. Tautos šviesuomenė sulenkėjusi. O kaimas — analfabetiškai tamsus, atiduotas rusinimui iš valdžios įstaigų, o lenkinimui iš dvaro ir klebonijų pusės. Ar neatrodė Lietuva pasmerktą galutinai praėjusiam šimtmečiui? Ir tačiau mūsų liaudies, nors ir nemokytų, bet šviesios dvasios, lyg įkvėpta suvokė reikala tautai dingusia bajorinę šviesuomenę pakeisti savo pačios vaikais. Vos nukrito baudžiavos pančiai, analfabetai tėvai šoka leisti savo vaikus į mokslo. Išauga pirmoji liaudies šviesuomenės karta — įsižiebta ir tautinio atgimimo ugnis. Nebuvo šita mirčiai pasmerktosios tautos kova už savo atgimimą lengva. Tuo pačiu laiku, kai buvo nuimtas baudžiavos jungas, buvo uždėtos spaudos draudimo grandinės. Daug

Kur juos dėsi, tiek prigaminės?

— Kad žmogus jau gimė, tai ir vieta susiras jam pasauli, Dievas jau tuo pasirūpins.

— Taip, bet kol susiras sava vieta, kuo dabar maitinsi tokią šeimą? Ar tik nėtėks visiems badu dvėsti?..

— Na, Dievas duoda vaikų, duos ir vaikams, ko aš turiu per daug rūpintis. Manau, tarp gerų žmonių gyvendami badu nenumirsim.

Bet gyvena Jankelis skurdžiai, vertėsi sunkiai. Žmonės dažnai juokaudavo, kad didelė Jankelio šeima paprastai viena silkės uodega visą dieną minta.

Kai tik vėliau kuris vaikas pasiūgėja, išauga — žiūrėk, jau išnyko iš sodžiaus, iš Jankelio namų, nuėjo savarankiškos duonos ieškoti.

— Lyg ne žmogus būtų, o laukiniai paukščukai, — stebėjosi kaimo moters. — Tol laikosi lizdo, kol sparnai suauga, o ten, žiūrėk, kiekvienas savo keliu nukrito.

Ar dėl to lengvėjo Jankeliui gyventi, ar sunkėjo niekas nežinojo, nes jis nieka apdovanojo Jankeliu savo vyrą nauju "bachuru".

— Ot, tai veislingas žydas! — stebėjosi kaimė.

— Ko tiek skubi su vaizdais, — juokavo vyrai. —

— Kur juos dėsi, tiek prigaminės? — juokavo vyrai. —

ATKURIAMA LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJOS VEIKLA

Pranešame visiems lietuviams, gyvenantiems įvairiose kraštuose ir įvairiuose žemynuose, kad atkuriamo Lietuvos Kalbos Draugijos veikla.

Daugelis žino, kad Lietuvos Kalbos Draugija, trumpai LKD vadinama, buvo įsteigta ir gražiai veikė Lietuvoje. Ji buvo sutelkusi gerą būrį lietuvių kalbininkų, leido savo laikraštį GIMTĄJĄ KALBĄ ir rūpinosi lietuvių kalbos pažanga ligi pat nepriklausomybės žlugimo.

Vėliau ta draugija buvo atgaivinta tremtyje, Vakarų Vokietijoje. Tuo sunkiu laikotarpiu visi trys valdybos nariai buvo pasinėję Lietuvos kalbos vadovo darbe. Dabar tas darbas yra atkritis, ir daugymas kalbos veikėjų yra jau atsikėlę į vakarinę žemės pusrutulį.

Naujojo gyvenimo aplinkybės mums yra kietos, bet jaučiame priedermę veikti toliau. Pirmas mūsų žingsnis yra LKD valdybos veiklos atgaivinimas. Tai darome todėl, kad dar nėra tinkamų sąlygų greitai kitaip per-

tvarkyti kalbinę veiklą, o reikalas verčia veikti toliau.

Pagrindinis mūsų veiklos tikslas yra gaivinti, palaikyti ir tobulinti lietuvių gimtąją kalbą visuose kraštuose, kur tik yra lietuvių ir kur yra legalių sąlygų tokiai veiklai.

Tų tikslų siekdami, mes dabar jungsimė ne tik lietuvių kalbos mokslo žmones, bet visus lietuvius, kurie brangina savo tėvų kalbą ir kurie norės prisidėti prie jos gyvybės išlaikymo.

Tuo būdu mes norime gimtosios kalbos veiklą išplėsti jau lietuvių masėse. To nebuvo Liet. K. Draugijoje, veikusioje normaliose etnografinėse sąlygose. Lietuvių gyvenamame ir lietuviškai kalbančiame krašte reikėjo tik kalbos vadovų štabo. Dabar, svetimoje aplinkumoje reikia ir štabo ir armijos, kurią turi sudaryti savosios kalbos mylėtojai. Ir kuo jų bus daugiau, tuo bus geriau.

Pirmasis mūsų uždavinys bus suprojektuoti naują kalbinės veiklos organizaciją, parūpinti tinkamus įstatus

ir ją įsteigti. Kol tas uždavinys bus pasiektas, mes dabar jau norime:

1. Kviesti į naują talką ne tik visus buvusius LKD narius, bet visus kalbos ir ne kalbos mokslo lietuvius ir gimtosios kalbos mylėtojus;

2. stengtis sudaryti kalbos patarimų centrą;

3. prašyti lietuvių bažnyčias, mokyklas, organizacijas ir šeimas ne tolti nuo savo kalbos, bet jos laikytis ir prie jos artėti;

4. paakinti visus lietuviškus laikraščius sustiprinti savo kalbinę veiklą, gerinant laikraščiu kalbą ir rašybą, parūpinant rašinių kalbos klausimais ar sudarant kalbos skyrelius;

5. ieškoti kelių kalbos laikraščiu leisti ir

6. susižinoti su tais asmenimis ir tomis tautinėmis organizacijomis, kurie ir kuriuos galėtų padėti mums veikti.

Ėmėmės iniciatyvos viešai prabilti, neturėdami nei vieno laisvesnio darbininko, nei lėšų. Bet tikime, kad sąmoningi lietuviai supras šį mūsų tautai gana svarbų reikalą ir mūsų darbą parems.

Visais klausimais kreiptis: Pr. Skardžius, 6112 Belvidere Ave., Cleveland 3, Ohio.

Dr. Pr. Skardžius, pirm. St. Barzdukas, sekretorius

Šv. Cabrini — O'Brien

Roma. — Iš čia pranešama, jog Sant Angelo Lodigiano miestelis Lombardijoje, kur gimė šv. Cabrini, gyvenusių prašymu pavadintas Cabrini — O'Brien.

Šv. Cabrini yra pirmutinė JAV pilietė įkopusi į altoriaus garbę.

O'Brien yra Čikagos vyskupas, daug dirbęs šv. Cabrini kanonizacijos byloje.

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fėndo premijuotas veikalas

Niekas nemokėdavo taip gražiai kumigo, kai jis kalėvisas sodžius, nebijodamas, dodavo, priimti, taip skaniai kad policija sužinojus gali pavaišinti, kaip Misiulis. Žemaitukas, būdavo, atvažiuojo Ramūnuose kalėdoti, ramūnus susidavo savo arklis ir kailinius tiesiog į Misiulio kiemą, pas jį paskutinį užėdavo, kad galėtų visai ramiai kaip kiti kortoja, negu patapsišvečiuoti, su žmonėmis pasišnekučiuoti..

Savo kaimynų tarpe draugų neturėdavo, nors su nieku bloguoju negyvendavo. Vienas vienintelis Ramūnuose buvo žmogus, kuriam Misiulis rodė draugiškumą — tai žydas Jankelis..

IV. Kada ir kuriais laikais atsikraustė Ramūnuose na žydas, niekas nepamena. Mažiam dažnai prisikeldavo visą šeimą ir giedodavo su ja rožančių arba "gadzinkas" lenkiškai, iš lenkiškų knygų žydas, vaikų turėjo kaip pu-

Meldėsi bažnyčioje pats iš lenkiškų knygų, bet vaikams pripirko visokių "Aukso Altorių", "Šaltinių"...

Pats mokėjo vos pasirašyti rusiškai, bet vaikus išmokslino lietuviškai ir skaityti ir rašyti, samdė "daraktorių", kais? — juokavo vyrai. —

— Kad žmogus jau gimė, tai ir vieta susiras jam pasauli, Dievas jau tuo pasirūpins.

— Taip, bet kol susiras sava vieta, kuo dabar maitinsi tokią šeimą? Ar tik nėtėks visiems badu dvėsti?..

— Na, Dievas duoda vaikų, duos ir vaikams, ko aš turiu per daug rūpintis. Manau, tarp gerų žmonių gyvendami badu nenumirsim.

Bet gyvena Jankelis skurdžiai, vertėsi sunkiai. Žmonės dažnai juokaudavo, kad didelė Jankelio šeima paprastai viena silkės uodega visą dieną minta.

Kai tik vėliau kuris vaikas pasiūgėja, išauga — žiūrėk, jau išnyko iš sodžiaus, iš Jankelio namų, nuėjo savarankiškos duonos ieškoti.

— Lyg ne žmogus būtų, o laukiniai paukščukai, — stebėjosi kaimo moters. — Tol laikosi lizdo, kol sparnai suauga, o ten, žiūrėk, kiekvienas savo keliu nukrito.

Ar dėl to lengvėjo Jankeliui gyventi, ar sunkėjo niekas nežinojo, nes jis nieka apdovanojo Jankeliu savo vyrą nauju "bachuru".

— Ot, tai veislingas žydas! — stebėjosi kaimė.

— Ko tiek skubi su vaizdais, — juokavo vyrai. —

— Kur juos dėsi, tiek prigaminės? — juokavo vyrai. —

— Kur juos dėsi, tiek prigaminės? — juokavo vyrai. —

Bet įsikio seniūnas Juozas Misiulis. Ypatingo draugiskumo iki šiol Jankeliui jis nebuvo jautęs, tik užsigavo dabar policijos atstovų veiksmis. Kaip čia neužsigausi, jei pristavas ne per jį pasiuntė įsakymą žydai išsikraustyti, ne jam pavedė, bet uriadninkui, jo, seniūno, net neįspėjęs..

Misiulis tuoj pasirengė, ne tiek Jankelio prašytas, kiek užgautos savimylės spiria — ir noro parodyti kaimiečiams, kad jis kažką gali, net su pristavu pasivaržyti — pasirengė ir nuvažiuo Vilniun. Sako, ten pabuvojo net pas patį gubernatorių, atsilankė ir Trakuose pas "išpraunką" ir, namo sukvietė valsčių bendruomenės — "obščestvos" sueiga, arba, kaip tuomet žmonės sakydavo, — "schoda" — ir ten visi vienu balsu nutarė, kad žydas Jankelis, kaip kalvis, kaimui reikalingas ir patogus, todėl prašo jį būtina palikti Ramūnuose, kaip kad iki šiol jis ir jo tėvas ten gyveno.

Jankelis pasiliko. Gal iš čia ir atsirado jo susidraugavimas su Misiuliu. Jankelis buvo dėkingas už išgelbėjimą, o Misiulis pasijuto esąs jo globėjis visiems laikams..

Jankelis iš tikrųjų buvo kaimui reikalingas. Gal ne

tieks reikalingas, kiek patogus.

Vidury kaimo dar Jankelio tėvai buvo išnuomoję daržą, pasitatę namą, tvartą ir klounelį. Už kaimo, kiek atokiau nuo trobesių, Jankelis turėjo kalvę.

Ūkis jo buvo nedidelis — laikė arklį ir vieną karvę. Nors pats nei sėjo, nei arė, nei piovė, nei šienavo, bet arklys ir karvė alkani tvarte nestovėdavo, jų edžios tušmės nebūdavo. Ir klounelis vėlyvo rudens ir žiemos metu tuščiomis šalinėmis nesišai-

pė — reikalingo gyvuliams pašaro gaudavo iš ūkininkų už vasaros metu atliekamų darbus.

Tuo ir patogų buvo turėti savo kaimo kalvį, kad vasaros darbams ar piaučuvus išdantinti, ar atsiktiktinal šienapiūtės metu nutrauktą dalgę suvirinti, ar peržiūvusius vasaros kaitroje ratūs naujai aptraukti, suveržti, ar noragus sulopyti, pasmailinti, nereikėjo gaišti dienos — darbas buvo atliekamas čia pat, skubiai, kai reikalas yra, ir sąžiningai, o svarbiausia, kad nereikėjo rūpintis skatiku: Jankelis palaikė, kol suims javus klounuose, apsikuls — sumokės tada jam už visus darbus javų pašarų, o ne grynų pinigų.

Rudenį ir žiemą, kai kalvėje darbo buvo mažai arba ir visai jo nebuvo, Jankelis vertėsi prekyba: supirkinėdavo iš ūkininkų javus, žąsis, teliukus, iš moterų — šerių, vištą, antis, kiaušinius, sviestą, sūrius..

Nereikėjo su Jankeliu tiek derėtis, kiek su kitais supirkinėtojais. Ramūnų vyrai iš patyrimo jau žinojo, kad ir turgun nuvežus brangiau neparduosi, negu kad Jankelis namie siūlo. Nei trunkytis, nei vargti pačiam, nei arklio varginti nereikia, nei laiko gaišti — ateina Jankelis svirnan, čia pat atsveria, pinigus sumoka ir savo arkliu išsiveža..

— Ot, tai veislingas žydas! — stebėjosi kaimė.

— Ko tiek skubi su vaizdais, — juokavo vyrai. —

— Kur juos dėsi, tiek prigaminės? — juokavo vyrai. —

— Kur juos dėsi, tiek prigaminės? — juokavo vyrai. —

Pittsburgho ir apylinkės naujienos

ALT PADEKA

Džiaugdamosi didingu vasario 16-sios minėjimu ALT Pittsburgho skyriaus Valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems prie to darbo prisidėjusiems.

Ypatinga padėka priklauso prelegentams prof. Mykolui Biržiškai su poniu ir prof. K. Pakštui. Kunigų Vienybės pirm. Kun. Misiui, T. Dr. V. Gidžiūniui, kun. A. Sušinskui, sol. p-lei Andriūnaitėi, "Maironio" ansamblio chorui ir jo vadovui p. Nausėdai, Espleno tautinių šokių šokėjų grupei ir jos vadovei p-lei Žilinskaitei, p. Wenslovui už gėles, Lietuvių Piliiečių Klubu valdybai ir nariams už leidimą naudotis salėmis, mieloms šeiminiškėms už skanią vakarienę ir visiems kitiems vienu ar kitu būdu prie iškilmių prisidėjusiems.

A. Paleckis
ALT Pittsburgho
sk. Valdybos pirm.

SOUTH SIDE

Jonas Adomaitis serga South Side ligoninėje.

Ieva Antanaitienė pasveikusi grįžo namon iš Passarant ligoninės.

Kun. V. Sadauskas sveiksta Šv. Juozapo ligoninėje.

Vasario 9 d. mirė Bronislava Zabort (Balukinaite) 35 metų amžiaus. Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

ESPLEN

Espleno Vyčių 62-ros kuopos tautinių šokių grupė, vadovaujama p-lės K. Žilinskaitės, dalyvavo Vasario 16 minėjimo meninėje progra-

moje. Šokėjai buvo sekanti: Lucija Birbilaitė, Elena Paleckytė, Antanas ir Ona Gražuliai, Antanas ir Zuzana Mažeikai, Jonas Podziukas, Ričardas Šimelis, Petras Skėrys, Marė Tamkevičiūtė,

PROCLAMATION

WHEREAS, — the patriotic peace loving citizens of Lithuania have an abiding desire to retain their national unity, and have earned the admiration of the freedom loving nations of the earth by their gallant struggle to establish a Lithuanian Republic, and

WHEREAS, — despite untold hardships and brutal occupations, the people of Lithuania have never lost hope of ultimate freedom, and

WHEREAS, — many thousands of heroic Lithuanians who refused to live under the yoke of despotism emigrated to America, and as is fitting and proper these Americans of Lithuanian ancestry retain a love of their native country and its destinies, and

WHEREAS, — Pittsburgh is justly proud of its many citizens of Lithuanian ancestry for their many contributions to the civic welfare of our City, State and Nation, and

NOW, THEREFORE, do I, David L. Lawrence, Mayor of the City of Pittsburgh, hereby proclaim Thursday, February 16th, 1950 as Republic of Lithuania Day and do urge all our citizens to give serious thought to the many cultural contributions made by Lithuania, and the trials and tribulations of its citizens in endeavoring to maintain its status as a free nation. I further urge our citizens to take part in the various ceremonies being arranged for the proper observance of the Republic of Lithuania Day.

David L. Lawrence
Mayor of the City
of Pittsburgh

Kostanta Štarolis ir Vera Maskeliūnaitė. Akordionu akompanavo Antanas Gražulis.

—o—
Šv. Virento Moterų klubas rengia card party, kuri įvyks šį skmadienį, vasario 19 d. 3 val. popiet parapijos mokykloje. Bus daug gražių ir vertingų dovanų. Pelskiriamas naujos bažnyčios statybos fondai.

—o—
Mrs. Nellie Nebash (Šuminskaitė) vasario 9 d. susilaukė pirmgimio.

—o—
Mrs. F. Globienė serga, paguldyta ligoninėje.

—o—
Mrs. Dolores Genaitytė, ištėkėjusi už slovako, susilaukė praėitą savaitę pirmgimio.

Trumpos Žinutės

P. Šaltenis, gyvenantis 2223 — 5th Ave., sunkiai sergigo. Paguldytas Mercy ligoninėje.

Nancy Wenclovas, Frank J. Wenclovų dukte, vasario 9 d. išvyko į Bedford, Mass. Ji įstojo Marijos Vardo seserų Šv. Teresės konventan, pasiryžusi būti vienuolė. 1919 m. ji baigė Šv. Kazimiero aukštesniąją mokyklą. Paskutiniu metu ji dirbo Bell telefonų kompanijoje, iš kurios prieš 2 savaites pasitraukė, norėdama geriau pasiruošti vienuolystės pašaukimui.

Susikaupimo ir ryžto diena Pittsburghe

TUKSTANTINĖ MINIA DALYVAVO 16-SIOS MINĖJIME. — AUKŠTŲJŲ SVEČIŲ TARPE MINĖJIME DALYVAVO PROF. M. BIRŽIŠKA, PROF. K. PAKŠTAS, KONGRESMANAS J. FULTON, BERNARD GOODWIN IR KT. — "MAIRONIO" ANSAMBLIS IR ESPLENO VYČIAI IŠPILDĖ MENINĖ PROGRAMĄ

Vasario 16-ji — Lietuvos nepriklausomybės šventė Pittsburgho lietuviams yra netik susikaupimo, bet kar-tti ryžto ir kovos šventė. Šiomet gal ji buvo atšvęsta gražiau kaip visuomet.

PAMALDOS UŽ LIETUVĄ

Pittsburghiečiai vasario 16-sios laukė nekantraudami. Todėl jau pusvalandį prieš pamaldas, prie Šv. Kazimiero bažnyčios, South Side pradėjo rinktis šventiškai nusiteikę lietuviai. 3 val. po pietų, dalyvaujant pilnai bažnyčiai žmonių įvyko pamaldos už Lietuvą. Joms vadovavo Pittsburgho Kunigų Vienybės pirm. kun. Misius, asistuojamas kun. A. Sušinsko ir T. Aleksandro Žiūbro, O.F.M. Pamaldose taip pat dalyvavo ir aplinkinių parapijų lietuviai kunigai. Išpūdinga pamokslą pasakė Bridgevillės pranciškonų viršininkas T. Dr. V. Gidžiūnas, kuris pabrėžė, jog tėvynės meilės yra įgimta ir pats Jėzus Kristus yra gražiausias

tėvynės meilės pavyzdys. Po griausmingai nuskambėjusio Lietuvos himno minios žmonių susirinko į Lietuvių Piliiečių svetainę iškilmingam aktui.

ATIDARYMAS IR SVEČIŲ PRISTATYMAS

Erdvi salė ir balkonas buvo prisigrūdęs. Salėje buvo jaučiama šventiška nuotaika.

Iškilmingą aktą trumpu reikšmingu žodžiu atidarė ALT Pittsburgho skyriaus pirm. A. Paleckis, programai vadovauti pakviesdamas P. Dargį, adv. St. Gabaliauską ir J. Virbicką. Kun. Misiui atkalbėjus invokaciją ir solistei J. Andriūnaitėi vadovaujant sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, minėjimui vadovaujęs P. Dargis visuomenei pristatė aukštųjų svečius. Jų tarpe buvo JAV kongresmanas James Fulton, Register of Wills of Allegheny County Bernard Goodwin (labai nuosirdžiai kalbėjęs per ra-

diją šventės proga), vienintelis Nepriklausomybės akto signataras, šiuo metu gyvenąs Amerikoje ir didelis kultūrininkas prof. Mykolas Biržiška su poniu, visiems lietuviams, tiek tremtiniams, tiek amerikiečiams gerai žinomas, garsiojo šūkiu — pasukti lietuvų kultūros laikrodį 100 m. į priekį — autorius prof. K. Pakštas ir kt. Garbinguosius svečius gausi publika sutiko skambiais plojimais, džiaugdamosi jų buvimu.

GUBERNATORIAUS IR BURMISTRO PROKLAMACIJOS

Pagerbdami Lietuvos respubliką ir jos tautiečius, gyvenančius Pensylvanijoje, jos gubernatorius James Duff ir Pittsburgho miesto majoras David L. Lawrence išleido proklamacijas (spausdiname šiame numeryje, red.), kuriose Vasario 16-ji diena apskritai Pensylvanijoje ir atskirai Pittsburghe skelbiama Lietuvos Respublikos diena. Proklamacijas susijaudinusiai publikai perskaitė adv. S. Simon — Simonavičius.

SVEIKINIMAI IR KALBOS

Pirmasis trumpą sveikinimo kalbą pasakė kongresmanas J. Fulton. Jis ypa pasidžiaugė amerikiečių lietuvių kova už savo tėvų žemę ir pabrėžė buvusių tremtinių kultūringumą. Pasak jo, lietuvių, latvių ir estų stovyklos sugriautoje Vokietijoje buvo pačios tvarkingiausios ir kultūringiausios. Baigdamas jis pareiškė, jog JAV kongresas Lietuvos ir lietuvių niekada neužmiršo. Po to trumpą žodį tarė Bernard Goodwin, pabrėžęs, jog komunizmas pagaliau bus sutriuškintas ir ant jo griuvėsių prisikels laisva Lietuva.

PROF. M. BIRŽIŠKOS KALBA

Igesnę kalbą apie Lietuvos valstybės atkūrimą pasakė prof. Mykolas Biržiška vienas iš 20-ties didžiųjų mūsų vyrų, kurie išdriso pasauliui paskelbti Lietuvos laisvės deklaraciją. Žilagalvis lietuvių tautos veteranas labai įdomiai, vaizdžiai ir nuosirdžiai atskleidė susidomėjusiems klausytojams Lietuvos nepriklausomybės idėjos brandimą, jos priežastis, aplinkybes ir patį Akto paskelbimo faktą. Gerbiamas profesorius savo kalboje išskėlė visą eilę daugeliui nežinomų faktų, kurie buvo svarbūs Lietuvos atkūrimo darbe. Jie taip pat išryškino lietuvių tautos ir jų vadų pribrendimą laisvam, nepriklausomam gyvenimui.

Prof. M. Biržiškos kalba buvo palydėta nepaliaujančiais plojimais.

PROF. K. PAKŠTAS APIE ŠALTAJĄ KARĄ

Perėmęs pirmininkavimą adv. St. Gabaliauskas pakvietė kalbėti Džiausne uni-

(Nukelta į 6 pusl.)

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS BIZNIERIŲ

UŽGAVENIŲ VAKARIENĖ

IVYKSTA

vasario (February) 21 d. nuo 5:30 iki 9 val. vakare

Šv. Kazimiero mokyklos salėje.

Po skanios vakarienės šokiai iki vidurnakčio.

Puikus "Barn — Dance" orkestras.

Ižanga \$2.00

Phone, FEderal 1622

HASER Funeral Home

AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų
biznį
512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZYLS, Savininkas

1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVerglade 4850

Skaitykime "Liet. Žinias"

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -- Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVerglade 1-2300

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARASKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

Phone HOMestead 3169

Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -- Radios -- Refrigerators -- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street

Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 1-0203

2128 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

A. A. GREIČIAUS NETEKUS

Vasario 6 d. 11 val. vak. Šv. Jono ligoninėje mirė a. a. muzikas Vincas Greičius, buvęs Lietuvos Vyčių 25-tos kuopos narys. A. a. Vincas jau nuo pat kuopos įsisteigimo ir susiorganizavimo su mažomis išimtimis joje darbovosi, apie ją rašydavo spaudoje. Prie jo širdies arčiausiai stovėjo Vyčiai ir jų reikalai. Šių eilučių autoriui ilgus metus teko bendrai darbuotis Vyčių 25-toj kuopoj ir patirti kokia dyasia velionis buvo prie šios jaunimo organizacijos prisirišęs.

A. a. komp. Vincas Greičius raskdavo netik laiko darbuotis jaunimo tarpe, bet jis kūrė ir kompozicijas, duodavo piano pamokas, o dar anksčiau mokindavo lietuvių anglų kalbos ir rašybos. Lietuvių kalbos jis mokino studentus Valparaiso universitete, kur jis ėjo muzikos mokslus. Ten jis gavo ir diplomą ir teisę būti muzikos mokytoju. Baigęs mokslus jis atvyko į Clevelandą, kur redagavo lietuvių laikraštį "Santalka". Vargonininkavo abejuose Clevelando lietuvių parapijose.

Nuliūdime paliko žmoną Stasę, dukterį Reginą Brazaitytę, Švč. Panelės N. Pagelbos parapijos vargonininkę, sūnų smuikininką Vinčą, Jr., New York, sūnų Dr. Joną, kuris baigia Šv. Jono ligoninėje atlikti gydytojo praktiką ir dukterį Stasę.

Velionis buvo palaidotas Šv. Jurgio bažnyčioje. Gedulingas mišias atnašavo pats klebonas kun. V. Vilkutaitis, asistuojamas dviejų kunigų. Klebonas pasakė pamokslą, kuriame iškėlė Vinco nuveiktus didelius darbus ir po to nulydėjo jo mirtinguosius palaikus į Kalvarijos kapus. Velionis tebuvo dar tik 63 metų. Senesnieji Vyčiai — draugai nusiuntė užuojautą ir pintinę gyvų gėlių.

A. a. Vinco liūdi netik giminės, bet ir visa Clevelando lietuvių visuomenė ir tą parodė gausiausiai dalyvaudami laidotuvėse ir pamaldose.

Minės dvidešimties metų sukaktuves

Vasario 19 d. Švč. Panelės N. Pagelbos parapija minės savo dvidešimties metų gyvavimo sukaktuves. Prie šio minėjimo draugijų nariai, ypatingai moterys gana sunkiai darbuojasi — ruošia skanius vagius ir kt. Vakarieniškas metu bus trumpų kalbų, kurias pasakys svečiai kunigai ir pirmieji šios parapijos organizatoriai.

Po vakarienes bus šokiai, grojant geram Sonny Michols orkestrui. Vakarieniškas prasidės 5:30 val. vakare, o šokiai 8 val. Klebonas ir komitetai maloniai kviečia visus atsilankyti.

Užgavėnių vakaras

Aušros Vartų moterų draugija vasario — Feb. 19 Šv. Jurgio parapijos svetainėje ruošia malonų pasilinksminimą: kortavimą ir šokių. Pradžią 4:30 val. po pietų; šokiai — 8 val. Ižangos bilietas tik 50 c. Prie ižangos ir kortavimo stalo bus dovanos. Malonūs clevelandiečiai kviečiami atsilankyti ir linksmai praleisti užgavėnių vakarą. Bus skanių užkandžių ir įvairių gėrimų, o aušrietės visiems maloniai patarnaus.

Nauja valdyba

Aušros Vartų moterų draugijos šių metų valdyba yra tekios sudėties: pirm. Marijona Aluškiene, vicepirm. Katrina Slažienė, prot. raš-

tininkė Anna Schwartz, finansų rašt. Julė Šlakaitienė, izd. Elžbieta Lučkienė, izdo globėjos: Agota Ružinskienė, Ludvika Misienė ir Elzbieta Ramanauskienė, tvarkdarė Agota Šimaitienė ir korespondentė Barbora Bacevičienė. B. B.

Padėkos žodis

Pereitame "Lietuvių Žinių" numerįje tilpo korespondencija apie sėkmingą parengimą Aleks Mikelio naidai. Šiuo pateikiame smulkesnius parengimo skaičius.

Pinigais po dešimt dolerių aukoko: Izidoras Samas, V. Chesnai, P. Ramaskai ir J. Bražiai. J. ir Iz. Usaliai aukoko 20 dol., J. Liubikiai 15 dol., o V. Vasiliauskai 8 dol. Po penkis dolerius aukoko: F. Baranauskas, F. Kančienė, A. Lesky, P. Mulioliai, A. Mačiokai, P. Nemurai ir A. Murauskai. J. Murauskas aukoko 3 dol. Baikauskas 2 dol. Po dolerį: Dumbliauskas ir F. Saukevičius.

Daiktais aukoko sekanti: A. Pareck, p. Samienė, p. Derienė, I. Baltrušaitienė, P. Saukevičius, J. Sadauskai, R. Šeštokiene, Al. Samas, B. Muliolis, p. Murauskienė, P. Nemurienė, A. Kunigiškis, P. Štaupienė, p. Cicienienė, M. Rudzevičienė, V. Sadauskienė, A. Navarskienė, Ag. Navickienė, K. Sadmey, A. Buknis, J. Kuzas, K. Obelienis ir p. Reedick. Iš šių aukotojų aukos siekia ligi dešimties dolerių.

Šiuo Mikelio šeimai taria visiems nuoširdžiausią aciu, kad ji atjautė jo nelaimingoje ligoje. Taip pat nuoširdžiausias aciu gerb. kun. Angelaičiui, kuris davė velti naudoti parap. svetainę. O Liet. Vyčių 25-tai kuopai už jos sumanymą, o jos komisijai už sunkų ir didelį darbą.

Nors komisija turėjo didelį darbą, bet iš jo liko gražaus pelno — \$535, kurie buvo įduoti gerb. A. Mikelio niui, kuris jaus virš septyni mėnesiai gulio lovoje.

Liet. Vyčių 25-tos kuopos komisija susidarė iš šių narių: N. Aronski, I. Viduginis, H. Vaska, Vaskienė, H. ir L. Jonis, M. Susin, A. Kunigiškis, C. Šukys. Pagelbėjo A. Susin, I. Viduginis, E. Kunigiškis, p. B. Muliolis.

Už muziką aciu B. Muliolui. Senelis

TRUMPAI

Sunkiai sirgęs vietos lietuviškų draugijų steigėjas Jurgis Brazaitis po sunkių kančių jau sveiksta.

Kovo 11 d. šeštadienį įvyks ALT skyriaus ir BALFO 38-to skyriaus bendras šaunus kortavimo ir vaišių vakaras. Visi ruoškimės tam vakarui, nes užkandžiai ir dovanos visų laukia. Komisija nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti.

Antanas Zaloga, senas vietos gyventojas, tremtinių ir kultūrinių parengimų rėmėjas sveikas laimingai atšventė 65 m. sukaktį, kurį suren-

gė jo podukros. Pobūvis įvyko praėitą šeštadienį, lyvauti.

Vasario 16-sios minėjimas, kuris įvyko Šv. Jurgio parapijos patalpose pavyko labai gerai. Buvo susirinkę per 700 žmonių. Programa buvo įvairi ir įdomi. Aukų be bufeto surinkta 300 dol. Iš bufeto gauda 435.65 dol. (smulkiu kitame numeryje). Visiems prisidėjusiems Valdyba ir rengimo komisija nuoširdžiai dėkoja.

Iš Lietuvių Kultūrinio Darželio veiklos

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos susirinkimas įvyko vasario 10 d. lietuvių salėje. Iš Tautinių Darželių Lygos pranešimą padarė Ona Mihalic. Reikia pastebėti, jog Ona Mihalic yra išrinkta Tautų radijo programų pirmininke. Jau 8 tautybių grupės yra pasirengę tokias programas išpildyti. Už lietuvių gegužės pabaigoj programą išpildys Čiurlionio ansamblis.

Darželio Valdyba taip pat pateikė ir praėitų metų veiklos pranešimą. Į naująją valdybą išrinkti beveik visi senieji: pirm. J. Brazauskas, vicepirm. J. Jaras, F. Saukevičius, prot. rašt. Ona Mihalic, finansų rašt. Marė Mišėikiene, izd. P. Muliolis, izdo glob. B. Bacevičienė ir P. Glugodienė. Pastaroji yra ir korespondentė.

Pirmininkas pranešė, jog prieš kurį laiką dėl audros darželis kiek nukentėjo. Dabar ruošiamasi jo atnaujinti.

Tremtinių Draugijos susirinkimas

Clevelando Tremtinių Draugijos metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, 1950 m. vasario 26 d., 11 val. (po pamaldų) Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave. šia

KĄ VEIKIA LOS ANGELES LIETUVIAI?

PAYKES SPAUDOS BALIUS

Sausio 29 d. "Kalifornijos Lietuvio" — dabar "Lietuvių Dienų" pastangomis buvo suruostas "Spaudos Balius" — koncertas. Idomi programa į koncertą sutraukė tiek žmonių, kiek dar Los Angeles nebuvo susirinkę. Programą pildė Zaikienės tautinių šokių ir vaidintojų grupė, kuri suvaidino pačių sukurta veikalėlių — "Subatvakaris Lietuvoje", kuriame buvo įpinta lietuvių tautiniai šokiai ir liaudies dainos. Vakaro solistė buvo visų mėgiama Helen Bartush — Swaggart, kuri publikos buvo priversta kartoti jos gražiai išpildytas dainas. Pabaigoje Šv. Kazimiero parapijos choras, paruoštas muz. A. Skridulio, padainavo senoviškų lietuviškų dainų.

"LIETUVIŲ DIENŲ" PIRMAS NUMERIS

Ką tik išėjęs iš spaudos "Lietuvių Dienų" laikraštis, taikomas visos Amerikos lietuvių gyvenimo pavaizdavimui paveikslais ir aprašy-

dienotvarke:

1. Atidarymas ir susirinkimo prezidiumo rinkimas,
2. Aukų rinkimas tremtinių a. a. Jono Kilikevičiaus našlei sušelpiti,
3. 1949 m. veiklos apyskaita,
4. Revizijos Komisijos pranešimas,
5. Naujosios Valdybos ir Rev. K-jos rinkimai,
6. Einamieji reikalai.

Visi nariai ir norintieji draugijai įstoti tremtiniai kviečiami dalyvauti.

Nauji nariai bus registruojami prieš susirinkimo pradžią ten pat salėje.

Susirinkimo proga visi gerasirdžiai tremtiniai prašomi atnešti aukų maisto produktais ar pinigais Vokietijos džiovininkų sanatorijoje esantiems lietuviams sušelpiti ir ten pat salėje įteikti, kad mūsų dovanos juos pasiektų prieš Velykas.

Clevelando Tremtinių Draugijos Valdyba

Minėsime vasario 16-ją

Vasario 26 d. Švč. Panelės N. Pagelbos parapijos svetainėje, 4 val. vakare yra rengiama Nepriklausomybės šventės minėjimas, kuris šiemet bus daug gražesnis ir įspūdingesnis, negu kitais metais. Komisija praneša, jog programa bus įvairi ir įdomi. Ji susidės iš kalbų, dainų ir t.t. Komisija tiki, jog į šventės minėjimą atsilankys kuo daugiausiai lietuvių. 10 val. ryte bus atnašaujamos Šv. Mišios Lietuvos intencija ir sakomas pritaikytas pamokslas. Ruoškimės visi kuo gražiau šią didžiąją mūsų tautos šventę paminėti.

Amerikos Lietuvių Tarybos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį (vasario 23 d.) 7:30 val. vakare Šv. Jurgio parapijos patalpose. Kviečiame kuo gausiau da-

LIETUVIŠKOS KNYGOS DRAUGAI

Dėkodami už "Lietuvių Žinių" išleistus ir prisištus "TELŠIŲ KANKINIUS",

lietuviškai spaudai remti aukoko:

Mr. M. Čeponis, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. J. B. Tamkevičius, Pittsburgh, Pa.	\$2.00
Mrs. M. Buyokienė, Pittsburgh, Pa.	\$2.00
Mrs. A. Young, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mrs. P. Yakštienė, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. J. Paukštaitis, Detroit, Mich.	\$1.00
Mr. A. Buknis, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mrs. U. Komar, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mrs. A. Kučinskienė, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mrs. Samolis, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mr. M. Vaizbon, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mrs. K. Alexander, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mrs. A. Baltrunienė, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mrs. F. Bernotas, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mrs. B. Kelpšienė, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. A. Lastauskas, Pittsburgh, Pa.	\$2.00
Mrs. M. Onaitis, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. Z. Palauskas, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. K. Stravinskas, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. J. Wise, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. D. Žasinas, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Lith. Beneficial Assn. of America, McKees Rocks, Pa.	\$5.00

Nuoširdus aciu

IŠ PRAEITIES TAVO SŪNŪS TE STIPRYBĘ SEMIA

Lietuvių Žinios norėdamos pagerbti komunistų nukankintus lietuvių tautos didvyrius ir parodyti pasauliui tikrąjį bolševizmo veidą, o taip pat ir lietuvių pasiaukojimą ir kančias, išleido

J. P A D A U B I E Č I O TELŠIŲ KANKINIAI

Šioje knygoje aprašoma RAINIŲ miško tragedija. Ji parašyta remiantis autentiškais gyvų liudininkų pasakojimais ir gydytojų komisijos protokolais. Kas nori suprasti ko bolševizmas iš tikrųjų nori TELŠIŲ KANKINIUOSE ras krauju rašytą atsakymą.

Užsakymus rašykite žemiau paduotu adresu.

Kaina tik 75 centai

"Lietuvių Žinios", 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

NELIKITE BE LIETUVIŠKOS KNYGOS

Lietuviškos knygos mylėtojams pranešame, jog "Lietuvių Žinių" administracijoje galima gauti šių vertingų knygų:

METRAŠTIS, redagavo T. Dr. L. Andriekus. O.F.M. Išleido Tėvai Pranciškoniai. Kaina \$2.50.

J. Aistis, Nemuno ilgesys, Poezija. Kaina \$1.00.

T. Pr. Bizauskas, O.F.M., Šv. Pranciškaus pėdomis. Kaina \$1.00.

Be to papigintomis kainomis galima gauti dar šių vertingų knygų:

Jonas Grigolaitis, Nacių pragare,

Tumas — Vaižgantas, Dėdės ir dėdienės,

Vincas Ramonas, Kryžiai,

Tumas — Vaižgantas, Pragydeduliai, II ir II t.,

F. Neveravičius, Dienovidžio sutemos,

T. Damazas Daveau, O.F.M., Šv. Pranciškaus Asyžietis,

M. Biržiška, Vilniaus universitetas,

Dr. Gr. Valančius, Lietuva ir Karaliaučiaus kraštas,

H.Žemelis, Okupantų replėse.

Geriausias draugas laimėje ir nelaimėje — lietuviška knyga. Pamilkite ją!

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE
6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

SKAITYKIME "LIETUVIŲ ŽINIAS"

NAMŲ APŠILDYMAS
DABAR yra patogiausias laikas apšildyti namų apšildymu. Mes parduodame ir rengiame automatiškus moderniškus Gas Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius į angliams kūrenamus furnesius ir įvedame automatiškus gazu vandens šildymui tankus.
FRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbsaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750
Nakėia ir sekmadieniai PO. 9548

DELLA E. JAKUBS LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sažiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, su lig jūsų pasirinkimo. *Telefonuoti:
EDnicott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. J. KERŠIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pasilinkose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdrautos (Insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgocio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.
Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar forničius, dėl pilno jų apkalnavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

Lietuvių Žinios

AUSTRALIJA—IŽYMENYBIŲ IR KEISTENYBIŲ ŽEMYNAS

PIRMOSIOS KEISTENYBĖS APIE AUSTRALIJĄ

Jau pirmieji pionieriai, atkeliavę į Australiją, šį žemyną atvaizdavo kaip 1001 stebuklo ir teistenybių šalį. Jų namiškiai iš laišku patyrė, kad naujame žemyne daugelis medžių metų sezonų laikotarpiais nusimeta ne lapus, bet žieve, laukinės vyšnios ir slyvos augina maištingąjį vaisių sėklos kevalę, o Australijos kriaušės žieve galima nulupti tik staliaus kalto ar rankinio piūklėlio pagalba. Taip pat daugelis medžių, turėdami gausybę lapų, neteikia pavėsio, nes jų lapai ašmenimis (smailuma) yra atsisukę į saulę, tuo pačiu būdu sumazindami savųjų sulčių išgarinimą. Įvairūs krūmai čiulpia sau gyvybės syvus ne šaknimis, bet lapais iš nakties vėsūmos. Be to, pirmieji pionieriai paskelbė, kad jų užtikta žemyne veisiasi kailiniuočiai gyviai, dedantieji kiaušinius, kiti gi kailiniuočiai savuosius vaikus nešioja sterblėse.

KAS ATRADO AUSTRALIJĄ?

Anglų mokyklų vadovėliai skelbia, kad Australiją pirmieji užtikto portugalų ir olandų jūrininkai. Tačiau yra žinomi istorikai ir kitaip galvojančiai. Pastarųjų manymu, 15-tame, šimtmečiu kiniečiai išsikėlė Šiaurės Vakarų Australijoje ir jie pirmieji apkeliavo atrastąjį žemyną. Kiniečių pagamintas ir pirmasis Australijos žemė-

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

Apie š. m. vasario 16 d. laivu "GENERAL STURGIS" į New Yorką atvyksta šie lietuviai treininiai: Antulytė Dora, 13616 McElhatten Ave., Cleveland, Ohio. Bichnevičius Mykolas, Liudvika, Ludviga, Jurgis, Aldona, Mykolas, Adelė, 15 Pooper Rd., Dedham, Mass. Bintakys Pricis, Stanislava, Arvydas, 105 Main St., Athol, Mass. Cibulskas Juozas, Birutė, Violeta, Rimvydas, 751 E. 150th St., Bronx 55, N. Y. Ciurlionis Jonas, Ottilija, Erika, 43 Alphonse St., Rochester 5, N. Y. Gerulaitis Antanas, Moose Brook Farm, Furnace, Mass. Gintautas Antania, Emilija, 25 North Road, Great Neck, L.I., N. Y. Galockins Jonas, 10034 S. Michigan Ave., Chicago, Ill. Gražys Juozas, Ernestina, Jofu-bas, 3601 St. Victor Street, Baltimore, Md. Grigaliūnas Jonas, Antanina, Irena, Stasys, Benodiktas, Jonas, Danutė, 6332 S. Central Ave., Chicago 38, Ill. Jonikas Jonas, Malvina, Marija, Arvidas, R.D. No. 2, Ostego, Allegan County, Mich. Jonikas Viktorija, Jonas, Juozas, 828 S. Prescott St., Waukegan, Ill. Juodišius Juozas, 46 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. Jurstas Marija, 1700 Grandview Blvd., Sioux City, Iowa. Kazakaitis Henrikas, Maria, Laima-Mar., Rūta-Ana, 151 Allen St., Waterbury, Conn. Kersnauskaitė Irena, 421 Snydard St., Brooklyn, N. Y. Keršulis Vytautas, 3352 "U" St., Omaha, Nebr. Kučinskas Jonas, Emilija, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Lengvinas, Petras, Maria, 4319 Greenwood Ave., Chicago, Ill. Mališka Jonas, 47 Cedar St., Norwood, Mass.

POVILAS SIRGĖDAS

lepis iš porceliano. Kiniečiai naujajį žemyną pavadinę "Pietų kraštu". Šis žemėlapis yra tikslesnis už Kanitono Cook'o ir kitų portugalų — olandų pagamintus žemėlapius. Dr. Goddard tvirtina, kad 1420 metais Kinų Imperatorius Yung pasiuntė laivyną su 30.000 kareiviu, kad jie užkariautų Cevlon'o salą. Tačiau, kai pasiųstieji užkariautojai praplaukė Sumatra, audra ir šėlstanti jūra išsklaidė džonko laivyną. Kai kurios džonkos praplaukė prie Vakarų Australijos. Tuo būdu kai kurie kiniečiai apiplaukė Australiją ir, grįždami į tėvynę, parvežė imperatoriui žinias apie savo nuotykius, pagal tas informacijas ir buvo pagamintas porcelianinis žemėlapis apie gražųjį Pietų kraštą — Australiją.

PIRMOJO TRAUKINIO NESEKMĖ

1854 metų rugsėjo mėn. 12 d., paleistas pirmasis traukinys, kuris turėjo važinėti Melbourne tarp Flinders gatvės ir Sandrig'o (Melbourn'o uoste). Kalbamą traukinį sudarė keturi vagonai ir pirmaisiais keleiviais buvo gubernatoriaus, ponio Hohman ir kiti žymūs pareigūnai. Pradinė stotis buvo paruošta vėliavomis. Naujajį stebuklą stebėti susirinko minios Melbourn'o piliečių.

Gausioms minioms džiūgaujant ir mojuojant, orkes-

trui grojant, pagaliau įsakytai traukiniui judėti. Garvežio mašinistas paleido garą, gramozdiškas "geležinis arklys" suspiegė, bet traukinio sąstatas nepajudėjo iš vietos. Nesėkmės ištiktas garvežio vadovas atidarė garo vožtuvus, bet garvežys vėl tik šnypštė, virpėjo, tačiau nė iš vietos nepajudėjo. Ir tik tuomet, kai skaitlingas policininkų ir geležinkeliečių būrys išjudino traukinį ir jį pastūmėjo apie 100 jardų, pirmasis traukinys pradėjo pats važiuoti. (Usuov.)

SU RUSAIS DERĖTIS NEAPSIMOKA

CLAYTONO NUOMONE SU RUSAIS DEREBOS YRA BERGŽDŽIOS. — ACHESONAS TEISINGAI APKALTI-NO SOVIETUS. — REIKALAUJA STIPRINTI ATLANTO UNIJĄ

Vašingtonas. — Buvęs valstybės pasekretoriaus W. L. Claytonas prieš pora dienų senatė pareiškė, jog šiuo metu betkokios derybės su rusais yra berdžias dalykas. Anot jo: "mes negalime daryti žingsnių, jeigu iš anksto žinome, jog jie negerai". Tai jis pareiškė reikalaudamas sudaryti Atlanto demokratų uniją, kuri bus būtina reikalinga, trečiojo pasaulinio karo atveju.

Ta pačia proga jis pasakė sutinkąs su valstybės sekretoriaus Dean Achesono nuomone, kad derėjimasis su sovietais dabar yra beprasmingas.

Ryšium su vedamomis derybomis nusiginklavimo rei-

Vašingtonas. — Jungtinių štabų viršininkai pranešė, jog JAV laivynas kai jis plaukioja Japonijos vandenyse arba specialiu atveju priklauso Japonijos gen. gubernatoriaus gen. Mac Arthuro valdžiai.

LIETUVIAI PENKIUOSE KONTINENTUOSE

° Tėvas Klemensas Žalalis, O.F.M., kuris šiuo metu dėsto Šventąjį Raštą Montrealyje, yra kviečiamas profesoriauti Jeruzalės Biblijiname Institute, kur Pranciškonų ordinas mano sutelkti pačias geriausias savo jėgas.

° "Amerikos" savaitraštyje kiekvieno numerio "Lietuviškos šeimos" skyriuje, žymūs mūsų pedagogai nagrinėja lietuviškos šeimos ir jaunimo problemas.

° Likviduoto Pinneberge (Vokietijoj) universiteto turtas padalintas tarp Tarpautinės Tremtinių Organizacijos ir Centralinės Pabaltijo Patariamiosios Tarybos. Kauno universitetui priklausantis turtas perduotas Londono vyriausybės žinion ir partvarkymui.

° BALFo direktorių taryba nutarė prašyti visas lietuvių organizacijas 5% nuo

AUSTRALIJOJ

LIETUVIŲ KUNIGŲ KONFERENCIJA SYDNEJUJE

Lapkričio mėn. 7-8 dienomis įvyko Australijos lietuvių kunigų konferencija Sydneyje. Joje dalyvavo Kun. Petras Butkus iš Bathursto, Kun. Dr. P. Jatutis iš Adelaidės, Kun. Kungys iš Waggos, Kun. Balčiūnas iš Gretos ir Kun. J. Tamulis iš Sydneyjaus.

Pirmasis posėdis įvyko Katalikų Imigracijos patalpose, dalyvaujant Imigracijos Arkivyskupui, Brisbano Arkivyskupui ir Maitland vyskupui.

Po posėdžio visi lietuviai kunigai buvo priimti privočioje audiencijoje pas J. P. Kardinolą, kuris pasveikino susirinkusius ir nuosirdžiai padėkojo už sunku pastoracijos darbą. Vakare visi susirinko pas Seminarijos Rektorių arbatėlės.

Sekancią dieną šie lietuviai kunigai buvo priimti audiencijoje pas Apaštališkąjį Delegatą.

Vakare buvo susieita Lietuvių Katalikų Certrto patalpose ir pasitarta lietuviškaisiais reikalais. Čia ypač užakcentuotas lietuviškos spaudos rėmimo ir jos platinimo reikalas.

Kun. J. Tamulis informuoja

Lapkričio mėn. 13 d. "Sunday Telegraph" laikraštyje buvo įdėtas kun. J. Tamulio pasikalbėjimas su korespondentu dėl pabaltiečių ir australų santykių.

Kun. J. Tamulis tame pasikalbėjime iškėlė tuos nesklaidumus, kurie jaučiasi tarp naujųjų emigrantų ir senųjų. Problema yra butų stoka ir australų visuomenės galvojimas, jog jie naujuosius ateivius traktuoja labdaros požiūriu. Kun. J. Tamulio nuomone, naujieji gyventojai nėra labdarybės padaras, o laisvų žmonių išilijimas į naujojo krašto buitį. Australija juk reikalinga naujų gyventojų ir naujos, pajėgios darbo jėgos, todėl ir naujieji ateiviai nėra krašto labdaros objektas, o teigiamas veiksnys, kuris pats savo laisvu noru ir susitarimu atvyko krašto gerovės kelti.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MISIJOS 1950 METAIS

CAMBRIDGE, MASS. — Švenč. P. Marijos Nek. Prasišėjimo parapijoje, moterų ir vyrų misijos vasario 27 — kovo 12 d. — Tėv. Modestas Stepatis, O.F.M.
WAUKEGAN, ILL. — Sv. Baltramiejaus parapijoje misijos vasario 26 — kovo 5 d. — Tėv. Jurgis Galiliūsis, O.F.M.
CHICAGO, ILL. — Sv. Jurgio parapijoje misijos ir tretininkų vizitacija kovo 5-12 d. — Tėv. Barnardinas Grauslys, O.F.M.
BAYONNE, N. J. — Sv. Mykolo parapijoje šv. Juozapo novena ir tretininkų vizitacija kovo 10-19 d. — Tėv. Kornelijus Gaigalas, O.F.M.
CHICAGO, ILL. — Visų šventųjų parapijoje misijos ir tretininkų vizitacija kovo 1-19 d. — Tėv. Jurgis Galiliūsis, O.F.M.
CHICAGO, ILL. — Švenč. P. Marijos Gimimo parapijoje misijos ir tretininkų vizitacija kovo 19-26 d.

Tėv. Kestutis Butkevičius, O.F.M.
NEW BRITAIN, CONN. — Sv. Andriejaus parapijoje misijos ir tretininkų vizitacija kovo 12-19 d. — Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M.
HARRISON, N. J. — Sopulingosios Dievo Motinos parapijoje moterų ir vyrų misijos kovo 20 — bal. 2 d. — Tėv. Modestas Stepatis, O.F.M.
CHESTER, PA. — Aušros Vartų parapijoje misijos kovo 15-19 d. — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.
BROOKLYN, N. Y. — Apreiškimo parapijoje moterų ir vyrų misijos ir tretininkų vizitacija kovo 20 — bal. 2 d. — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.
CHICAGO, ILL. — Sv. Petro ir Povilo par. misijos ir tretininkų vizitacija kovo 20-26 d. — Tėv. Bernardinas Grauslys, O.F.M.
DETROIT, MICH. — Sv. Antano parapijoje misijos ir tretininkų vizitacija kovo 27 — bal. 2 d. — Tėv. Kestutis Butkevičius, O.F.M.
BROOKLYN, N. Y. — Sv. Jurgio par. misijos, kovo 26 — bal. 2 d. — Tėv. Korn. Gaigalas, O.F.M.
Kad Dievo palaima lydėtų Tėvų Pranciškonų vedamas misijas, nuosirdžiai prašome visų kunigų jas prisiminti (Memento) savo šv. Mišiose. Ta intencija taip pat prašome visų tikinčiųjų pasmelsti, klausyti šv. Mišių ir per jas priimti šv. Komuniją.
Rušdamiesi misijoms, Tėvai Pranciškonai vasario 5-12 d. šv. Antano vienuolyne, Kennebunk Port, Maine, atliks metines rekolekcijas ir šv. Dvasios novena. Prašome visų tikinčiųjų dalyvauti šioje novenoje.
Very Rev. Justin Vaškys, O.F.M. Kennebunk Port, Maine, Tel. 5.

savo parengimų pelno skirti šalpos reikalams.

° Žinomas lietuvis žurnalistas, "Chicago Herald American" redaktorius St. Pieža su keliolika kitų didžiųjų JAV laikraštinių dalyvavo ekskursijoje po Europą šv. Metų programa.

° Nuo sausio 23 d. Simonas Sužiedėlis pakviestas redaktoriaus pareigoms į "Darbininką".

° Kun. Kazys Mažutis parašė ir "Naujojo Žmogaus" bičiuliai išleido 24 pusl. knygą "Mažasis žmoniškumo manifestas", kurioje suformuluoti žmoniškumo principai.

° Europos Sąjūdžio Lietuvos Tautinis Komitetas vadovaujamas min. V. Sidzikausko gavo pranešimą, jog Lietuva priimta į Europos Sąjūdį.

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

° Iš Prancūzijos pranešama, jog ji iš Amerikos gautanti 5 laivus naikintojus savo laivynui sustiprinti.
° Iš įvairių šaltinių pranešama, jog vėl sustiprėjo antisemitizmas Sovietų Sąjungoj.
° Sovietų "paskolintas" Lenkijai maršalas Rokossovskis išleido įsakymą, pagal kurį ir moterys bus imamos į kariuomenę.
° Respublikonų senatorius Edward Martin apkaltino valstybės sekretorių Dean Achesoną pasidavus komunistinei politikai.
° Iš Bielgrado pranešama, jog Italija ir Jugoslavija pasirašė naują sutartį. Pagal ją jugoslavavų lėktuvai galės skraidyti Bielgrado — Romos linija ir nusileisti Tries-to teritorijos Italijos dalyj.

A. EINŠTEINAS

H-BOMBA GALI SUNAIKINTI GYVYBĘ

ATOMINĖS IR VANDENILIO BOMBOS "TĖVAS" PERSPĖJA ŽMONIJĄ. — PASAULIO TAIKAI IŠLAIKYTI BŪTINAI REIKALINGA VEIKSMINGA PASAULINĖ VALDŽIA

New Yorkas. — UP pranešimų vienas iš garsiausių pasaulio fizikų, atominės ir vandenilio bombos teoretinis "tėvas" Dr. Albert Einšteinas pareiškė, jog vandenilio bomba gali sunaikinti žemėje esančią gyvybę. Kiekvienas žingsnis vandenilio bombų gaminyje artina pavojų.
Einšteino nuomone nuotokio pavojaus gali išgelbėti

tik "viršvalstybinė teisė" vykdomąją galią turinti valdžia". Ta pačia proga jis perspėjo taip pat ir Ameriką ir Rusiją, kurios isteriškai lenktyniauja ginklavimosi srityj.
TŠ pačią dieną kalbėjęs David E. Lilienthalis pareiškė, jog uranijaus atomas ateityj atidarys duris į naujus energijos šaltinius.

SUSIRGO ŠV. TĖVAS

Vatikanas. — Iš čia pranešama, jog Popiež. Pijus XII persiisdė ir susirgo. Dieną prieš tai Šventasis Tėvas dar nerodė jokių ligos žymių ir specialioj audiencijoj primė Kanados maldininkus. Tačiau vasario 14 d. jis ne-

laikė šv. Mišių ir atidėjo audiencijas. Spėjama, jog jį nuvargino kamerų šviesos kai jis pozavo filmui, kuri ruošama Šventųjų Metų progai ir vadinsis "Amžinasis miestas".

SUSIKAUPIMO IR RYZTO DIENA

(Atkelta iš 4 pusl.)

versiteto profesorų K. Pakštą, prieš tai keletų žodžių nušvietęs didžiojo mūsų kultūrininko milžinišką veiklą lietuvių tautos kovoje už būvį. Kalbėtojas ilgoje kalboje išsamiai nušvietė lietuvių tautos tragediją, šalčio karo esmę ir mongoliškos "kultūros" grėsmę Vakarų Europos krikščioniškai kultūrai. Savo kalbą profesorius pailiustravo konkrečiais statistikos duomenimis ir šturpulingais Sibiro baltųjų vergų gyvenimo vaizdais. (Prof. K. Pakštą kalbos santrauką dedame pirmame puslapyje).

Po to trumpą ugningą žodį tarė bolševikų kankinys rašytojas kun. Alfonsas Sušinskas.

Pertraukos metu per pora minučių Lietuvos laisvės kovos reikalams dar negalutiniais duomenimis surinkta arti 800 dol. Visa eilė dalyvių aukėjo po 10 ir daugiau dolerių.

Lietuviška programa televizuojama vasario 16-tai pagerbti

Ney York (LAIC) — Vasario 11 d. popiet iš didelės WJZ radio stoties buvo transliuojama lietuviška programa — Vasario 16 šventės proga.

Programoje dalyvavo solistė Barbara Darlys, pianistas Tadas Šidlauskas ir LAIC sekretorė Marijona Kižytė.

mūsų tautinių šokių variacijų taip gražiai Espleno Vyčių išpildytas. Plojimams nenuostojant grupė dar pašoko "kalvelių".

Prie taip entuziastingos nuotaikos labai prisidėjo ir dar tik pirmuosius žingsnius pradėjęs žengti "Maironio" ansamblio choras, kuriame susibūręs čia jau gimęs ir iš tremties atvykęs jaunimas, pirmą kartą pasirodė tokio masto susirinkime. Reikia džiaugtis — jis klausytojų neapvyly. Jei jis ir toliau taip žengs priekin, tvirtai tikėtina, jog jis duos gražių muz. I. Nausėda.

Pabaigoje švelniai, bet tvirtai nuskambėjus "Marija, Marija" giesmė ne vienam išspaudė ašarą. Šventės dalyviai namo skirtėsi su naujais pasiryžimais ir tvirtesnėmis jėgomis.

SVEČIŲ PAGERBIMO VAKARIENĖ

Trumpai po minėjimo apatinėje salėje įvyko svečių pagerbimo vakarienė, kurioje dalyvavo ALT Pittsburgho komiteto nariai, spaudos atstovai ir eilė kitų.

Skaniai paruoštos vakarienės metu eilė svečių pasakė sveikinimo kalbas džiaugdamiesi garbingu svečių atsilankymu. Vakarienei vadovavo J. Virbickas.

A. E.